

9. Винокур, Г. О. Филологические исследования / отв. ред Г. В. Степанов, В. П. Нерознак. – М. : Наука, 1990. – 451 с.
10. Ефимов, А. И. Стилистика художественного языка / А. И. Ефимов. – М. : Изд-во МГУ, 1961. – 520 с.
11. Тураева, З. Я. Категория времени: Время грамматическое и время художественное / З. Я. Тураева. – М. : Изд-во «Высшая школа», 1979. – 219 с.
12. Арутюнова, Н. Д. Предложение и его смысл (логико-семантические проблемы) / Н. Д. Арутюнова. – М. : Едиториал УРСС, 2002. – 284 с.

Стаття надійшла 15.09.2016 року

УДК 811.161.2'282.2

Ганна Березовська

(Умань, Україна)

e-mail: berezovskaag@gmail.com

НОМІНАЦІЇ ОДЯГУ, УТВОРЕНІ ВІД ВЛАСНИХ НАЗВ, У ГОВІРКАХ СХІДНОГО ПОДІЛЛЯ

Статтю присвячено дослідженню лексики на позначення одягу. На матеріалі авторського словника виявлено і проаналізовано номінації одягу, утворені від власних назв, у східноподільських говірках. Простежено, які назви увійшли до складу літературної мови та діалектів, з'ясовано етимологію, проаналізовано семантичну структуру лексики, відзначено й описано вузьколокальні лексеми та номени, які відзначаються значною кількістю фонетичних варіантів. В аналізованій тематичній групі лексики виділено давні назви, що дотепер належать до активної лексики східноподільських говірок, та лексеми, що виходять на периферію мовної системи і вживаються лише в мовленні людей старшого покоління.

Ключові слова: *говірки Східного Поділля, іншомовні запозичення в діалектах, номінативний процес, номінації одягу, утворені від власних назв.*

Березовская А. Номинации одежды, образованные от собственных названий, в говорах Восточного Подолья.

Статья посвящена исследованию лексики для обозначения одежды. На материале авторского словаря выявлены и проанализированы номинации одежды, образованные от собственных названий, в восточноподольских говорах. Прослежено, какие названия вошли в состав литературного языка и диалектов, выяснено этимологию, проанализировано семантическую структуру лексики, отмечено и описано узколокальные лексемы и номены, которые отмечаются большим количеством фонетических вариантов. В рассматриваемой тематической группе лексики выделено древние названия, до сих пор относящиеся к активной лексики восточноподольских говоров, и лексемы, которые выходят на периферию языковой системы и используются только в речи людей старшего поколения.

Ключевые слова: *говоры Восточного Подолья, иноязычные заимствования в диалектах, номинативный процесс, номинации одежды, образованные от собственных названий.*

Berezovska H. Clothes Nominations Derived from Proper Nouns in Eastern Podillya dialects.

The article studies the vocabulary of clothes. Based on the materials of the author's dictionary, the author finds out and analyses clothes nominations derived from proper names in Eastern Podillya patois. The article clarifies the names that have entered the standard language and dialects, gives insight into these words etymology, analyses the structure of lexical semantics, defines and illustrates ultra-local lexemes. Some nomina are characterized by significant number of phonetic variants. Among the loanwords derived from proper names, the author singles out a group of antroponym names derived from surnames or names of famous people and a group of words derived from names of places. Etonym-derived names are represented by names originating from names of towns and country. Toponym-derived names are represented by names originating from names of an island and a river. Within the analyzed thematic group of lexis the author distinguishes the names that till date belong to active lexis of Eastern Podillya patois and lexemes that are falling into disuse and are used only in language of elderly people.

Keywords: Eastern Podillya dialects, loanwords in patois, nominative process, clothes nominations derived from proper nouns.

Упродовж останніх років в українській діалектології значно активізувалося системне вивчення семантики та географії лексики різних тематичних груп, з'ясування їх наповненості в різних діалектних зонах. Найбільш дослідженими на лексичному рівні є говірки поліського, карпатського, гуцульського та слобожанського говорів.

Тематична група лексики на позначення одягу є виразником культури українського народу, відображає умови соціально-економічного розвитку і становить собою розгалужену й багатопланову систему. Ця тематична група в різних регіонах була предметом системного дослідження учених-діалектологів Ф. Бабія, Г. Гримашевич, Л. Пономар (поліські діалекти), Н. Пашкової, М. Дерке (карпатські діалекти), Н. Клименко (східностепові діалекти), Т. Щербини (діалекти середньонаддніпрянсько-степового порубіжжя) та ін.

У східноподільських говірках зафіксовано значну кількість назв одягу, утворених від пропріативів. Деякі з них поширені на значній території, інші займають обмежений простір чи мають вузьколокальний характер.

Назви одягу, утворені від власних назв, у говірках Східного Поділля не були предметом спеціального вивчення, що зумовлює актуальність нашого дослідження. Джерелом дослідження став авторський «Словник назв одягу та взуття у східноподільських говірках», укладений за матеріалами, зібраними у 207 говірках Східного Поділля.

Об'єктом дослідження є лексика на позначення одягу. Мета статті – виявити та проаналізувати номінації одягу, утворені від власних назв, що ввійшли до лексичного складу східноподільських говірок, особливості їх походження та семантичну структуру.

Лексеми на позначення номінацій одягу, утворених від власних назв, у говірках Східного Поділля охоплюють лексико-семантичні групи: назв верхнього одягу, назв нагрудного одягу, назв поясного одягу, назв спіднього одягу, назв головних уборів, назв тканини для одягу.

Серед запозичених слів, утворених від власних назв, можна виокремити групу, яка представляє відантропонімі назви, які походять від прізвищ чи імен відомих людей. Назви одягу також можуть утворюватися не лише від прізвищ та імен, але й від географічних назв. Відетонімі назви репрезентовані назвами від назв міст та від назв країн. Відтопонімі – представлені назвами від назви острова і річки.

Так, на позначення довгополого одягу в говірках Східного Поділля засвідчена лексема *мак'ін'тош* та її фонетичні варіанти *макин'тош*, *маке"н'тош*, *мак'ен'тош*, *мак'ін'дош*. (Локалізацію лексем у говірках див. Березовська Г. Г. Словник назв одягу та взуття у східноподільських говірках / Г. Г. Березовська. – Умань : Уманське комунальне видавничо-поліграфічне підприємство, 2010. – 348 с.). Назва *мак'ін'тош* в обстежених говірках використовується з різною семантикою ‘пальто, розширене донизу, з рукавом регланом’, ‘плащ із непромокальної прогумової тканини’, ‘широкий верхній одяг’, ‘довгий верхній одяг, розширений донизу’, ‘жіноче осіннє пальто’, ‘широкий жіночий плащ’, ‘коротка легка жіноча куртка, розширена донизу’, ‘довгий верхній одяг’, ‘плащ без рукавів’, ‘чоловічий сукняний піджак’, ‘чоловіча міжсезонна куртка’, ‘широкий одяг із капюшоном’, ‘широкий одяг без гудзиків із зав’язкою на шиї’, ‘довгий широкий святковий плащ із накладними кишенями і широкими рукавами’, ‘широкий плащ із капюшоном’, ‘довгий сукняний одяг’, ‘широкий халат’, ‘довга дитяча куртка, розширена донизу’. У «Словнику української мови» лексема *мак'ін'тош* кодифікована як літературна норма зі значенням ‘плащ із непромокальної прогумової тканини’ (СУМ, IV, с. 602). Лексема *мак'ін'тош* запозичена з англійської мови, вона мотивована прізвищем шотландського хіміка Чарльза Макінтоша, який винайшов спосіб виготовлення непромокальних тканин (ЕСУМ, III, с. 365).

У мовленні людей старшого віку вживана лексема *бе'кеша* (*б'і'к'еша*) із семантикою ‘частина верхнього одягу для захисту голови в негоду, коли немає потреби, її відкидають на спину’, ‘короткий верхній жіночий одяг’. Слово *бе'кеша* у «Словнику української мови» зареєстроване зі значенням ‘чоловічий верхній теплий одяг старовинного крою з брижами в стані’ (СУМ, I, с. 155). Останнім часом підтверджується думка етимологів про польське походження слова; п. *bekieszka*, розглядається як зворотне утворення від п. *bekieszka*, похідного від прізвища угорського полководця К. Бекеша (ЕСУМ, I, с. 164).

Номен *френч* у досліджуваних говірках відомий на позначення різних видів плечового одягу: ‘довгий чоловічий піджак’, ‘жіночий плащ довжиною до колін’, ‘формений піджак із стоячим коміром’, ‘формена одnobортна куртка із стоячим коміром’, ‘короткий піджак’, ‘довга чоловіча куртка з капюшоном і поясом’, ‘шкіряне пальто довжиною до колін’. Слово *френч* є літературною нормою і кодифіковане у «Словнику української мови» зі значеннями ‘військовий одяг в талію, з чотирма накладними кишенями і хлястиком’ (СУМ, X, с. 643). Назва запозичена з англійської мови; англ. *french* «французький»; назва одягу виникла від імені John French (Джон Французький) – прізвиська англійського фельдмаршала Дж.-Д. Пінкстоуна (1852–1925), командувача англійськими військами (1914–1915 рр.) у Бельгії та Франції в роки Першої світової війни, який носив цей одяг (ЕСУМ, VI, с. 130).

Поодинокі в досліджуваних говірках на позначення легкої куртки з поролоновою підкладкою засвідчена лексема ¹*жерс’і*, фонетично видозмінена від *джерсі*. Найменування *джерсі* «шерстяна або шовкова в’язана тканина, а також одяг з неї» запозичене з англійської мови; англ. *jersey* «джерсі» походить від назви острова Джерсі (Jersey), де виготовляли пряжу високої якості та в’язали з неї тонкі вироби (ЕСУМ, I, с. 50).

Назва *ба’лон’іа*, яка вживалася на позначення капронової плащової тканини з одностороннім водонепроникним покриттям, походить від назви італійського міста Болоньї (СІС, с. 105). У досліджуваних говірках ця лексема позначає сему ‘куртка з тонкої непромокальної синтетичної тканини’, очевидно, утворена шляхом метонімічного перенесення (назва матеріалу **а** назва одягу). На позначення капронової плащової тканини з одностороннім водонепроникним покриттям та верхнього одягу з цієї тканини куртки і плаща засвідчена лексема, утворена суфіксальним способом – *балонка*. На усій обстеженій території зафіксовані словосполучення *пал’то ба’лонове*, *куртка ба’лонова* (*ба’лон’ова*), *плащ ба’лон’евий* (*ба’лоновий*, *ба’лон’овий*), які функціонують для номінації верхнього одягу, виготовленого з тканини *балонії*.

Запозичене з російської мови слово *гал’іфе* ‘штани особливого крою’ походить від прізвища французького генерала G. A. Gallifet (1830–1909) (ЕСУМ, I, с. 461). З такою ж семантикою лексема відома в українській літературній мові (СУМ, II, с. 20). У досліджуваних говірках лексема *гал’іфе* на позначення чоловічих штанів, обтягнутих на литках та колінах і розширених на стегнах, реалізується в різних фонетичних варіантах. Значний ареал утворює лексема зі сполукою [хв] – *гал’іх’ве*. Реалізація фонемі [ф] звукосполученням [хв] є типовою для багатьох подільських говірок [3, с. 10]. Очевидно, гіперичним явищем у говірках, для яких характерне «укання», можна вважати перехід [а] в [о] в лексемі *гол’іфе*. Лексема *гал’іфе* в досліджуваних говірках зазнає змін формальної

структури, пов'язаних із довжиною слова, зокрема зникненням етимологічних звуків *ал'іх'ве*, *ал'і'фе*, *гал'і'фе*, *ал'і'фе*. У досліджуваних говірках назва *гал'і'фе* перейшла до пасивного словника і зберігається у свідомості мовців старшого покоління.

Для найменування легкого жіночого одягу до пояса зафіксовано лексему *б'луза* та її демінутив *б'луз'ка* (*б'л'уз'ка*). Слово *блуза* запозичене з французької мови через російську (форми *блу-*) і через польську або німецьку (форми з *блю-*); фр. *blouse* походить від слат. *pelusia* 'пелузький одяг' утвореного від назви єгипетського міста *Pelusium* (ЕСУМ, I, с. 213). У «Словнику української мови» лексема *б'луза* зареєстрована зі значенням 'верхній легкий робочий одяг' – *б'лузка*, з ремаркою *розм.* 'легкий короткий (до пояса) жіночий одяг; кофта' (СУМ, I, с. 203).

Запозичена з англійської мови лексема *рег'лан* (англ. *raglan* «пальто (реглан)») походить від прізвища лорда Раглана (*Raglan*) (ЕСУМ, V, с. 44). В обстежених говірках ця назва поширена у варіантах *ре"г'лан*, *риг'лан*, *риг'лам* є загальнопоширеною зі значенням 'рукав, який із плечем одягу становить одне ціле'. Лексема зареєстрована у «Словнику української мови» зі значенням 'фасон верхнього одягу, в якому рукав з плечем становить одне ціле' (СУМ, VIII, с. 479).

На позначення жіночої білизни, яка утворює єдине ціле трусів і бюстгальтера, у говірках Східного Поділля зафіксовано лексему *г'рац'і'я*, що, очевидно, є вторинним найменуванням від слова *грація*, яке засвідчено у «Словнику української мови» зі значеннями 'витонченість, краса в рухах, позах', 'надзвичайно красива жінка' (СУМ, II, с. 158), походить від латинського «краса» і пов'язане з ім'ям богині краси Грації (ЕСУМ, I, с. 588).

На всій обстеженій території зафіксована лексема *пант'алони*, яка функціонує для називання жіночих трусів із холошами. Запозичена із французької мови, де *pantalon* позначає 'штани, жіноча білизна, яка прикриває нижню частину тулуба'. Назва походить від італійського *Pantalone*, імені популярного персонажа народних комедій, який носив просторі й довгі штани (ЕСУМ, IV, с. 277). «Словник української мови» фіксує лексему *пант'алони* зі значеннями 1. 'заст. 'Штани'. 2. 'Приналежність жіночої білизни, яка покриває нижню частину тулуба звичайно до колін' (СУМ, VI, с. 48).

На позначення чоловічої сукняної шапки з гострим верхом у говірках Східного Поділля засвідчено лексему *бу'д'он'і'юка* та її фонетичний варіант *бу'д'оно'юка*. Лексема *бу'д'он'і'юка* запозичена з російської мови, пов'язана з прізвищем маршала С. Будьонного (ЕСУМ, I, с. 280). Сучасні лексикографічні джерела подають це слово як назву червоноармійського шолома (СУМ, I, с. 250; ССРЛЯ, I, с. 666).

Для найменування високої хутряної чоловічої шапки із суконним

верхом у говірках функціонувала лексема *ку'банка*. Походження лексеми *ку'банка* укладачі «Етимологічного словника української мови» виводять з оніма *Кубань* (ЕСУМ, III, с. 118). У «Словнику української мови» лексема *ку'банка* кодифікована як літературна норма зі значенням 'невисока смушкова шапка з плоским верхом із тканини або шкіри' (СУМ, IV, с. 380). В обстежених говірках названа лексема на позначення цієї семи вживається лише у мовленні людей старшого віку.

На позначення літнього капелюха з широкими крисами, плетеного або зшитого з тканини в говірках мовці використовують запозичену із французької мови лексему *па'нама* та її демінутиви *па'намка*, *па'намочка*. Назва *па'нама* походить від назви країни Панама (ЕСУМ, IV, с. 274). З таким же значенням лексема внесена до реєстру «Словника української мови» (СУМ, VI, с. 42).

Жіночий головний убір у говірках мовці номінують словами *шал'*, *'шал'а*. Лексема *шал'* має широку семантичну структуру: 'хустка, яку накидають на плечі', 'велика в'язана чи ткана хустка', 'велика тепла сукняна хустка', 'жіночий шарф з тонкої тканини', 'жіночий довгий шарф', 'широкий шарф', 'широкий шарф, виплетений із будь-яких ниток', 'шарф із китичками' – *'шал'а* 'велика тепла сукняна хустка', 'широкий шарф'. У «Словнику української мови» слово *шаль* 'велика в'язана чи ткана хустка (перев. шерстяна, рідше шовкова)' марковане як *застаріле* – *шалья* 'зменш.-пестл. до шаль' (СУМ, XI, с. 400–401). Воно запозичене через польське чи французьке посередництво з англійської мови, у якій з'явилося з перської і походить від назви міста *Shaliat* (де шалі вперше виробляли) (ЕСУМ, V, с. 371–372). На позначення чоловічого убору вживають лексему *'шал'ік*, яка, крім того, ще позначає семи 'довга смужка тканини, якою замотують шию; шарфик', 'виложистий комір шалеподібної форми'. Лексема *шалик* зареєстрована у «Словнику української мови» зі значенням 'тканина'; 'шарфик, кашне' з ремаркою *діалектне* (СУМ, XI, с. 400).

У досліджуваному мовному ареалі засвідчені лексеми *ба'т'істочка* і *мус'лінка* (фонетичний варіант *мос'лінка*). Номен *ба'т'істочка* в говірках відомий із семантикою 'невелика батистова хустка'. Слово *ба'т'істочка* є демінутивом від назви тканини *батист*, яка запозичена з французької мови; фр. *batiste* «вид тканини» походить від власної назви *Baptiste*, імені майстра XIII ст., який уперше виготовляв цю тканину (ЕСУМ, I, с. 150). Назва *мус'лінка* існує із семантикою 'невелика хустка з тонкої тканини'. Вона є демінутивом від *муслін*, яка запозичена також з французької мови, утворена від назви міста *Mussolo*, де виготовляли цю тканину (ЕСУМ, III, с. 540). Обидві назви тканин є літературними нормами (СУМ, I, с. 111; IV, с. 831).

Суцільний ареал утворює лексема *каше*^м*ір* та її фонетичні варіанти *каше*^м*ір*, *каши*^м*ір*, *каш*^м*ір*, *коши*^м*ір*, *кашо*^м*ір* на позначення семи ‘тонка, м’яка вовняна тканина, пофарбована переважно в темні кольори’. На думку етимологів, назва *кашемір* походить із французької мови від назви колишнього князівства Кашмір на півночі Індії, де виготовляли цю тканину (ЕСУМ, II, с. 410). Назва є літературною (СУМ, IV, с. 125) і у східноподільських говірках зафіксована у словосполученнях на позначення одягу з кашеміру *пал*[’]*то каши*^м*ірове*, *плат*[’]*а каши*^м*ірове* (*каш*^м*ірове*), *хустка каше*^м*ірова* (*каши*^м*ірова*, *коше*^м*ірова*, *каш*^м*ірова*, *каш*^м*ірова*, *каше*^м*ірна*).

Сему ‘вищий сорт дорогого сукна’ позначає лексема *бос*[’]*тон* та її фонетичні варіанти *бостон*, *бас*[’]*тон*. Лексема *бос*[’]*тон* утворена від назви американського міста Бостон (СІС, с. 89). У досліджуваних говірках лексема вживається у словосполученні *пал*[’]*то бас*[’]*тонове*.

На позначення тонкої, густої шовкової тканини в говірках Східного Поділля відзначено лексему *кре*^м*нде*^м*шин* та велику кількість її фонетичних варіантів: *кре*^м*нде*^м*шин*, *кре*^м*нди*^м*шин*, *кр*[’]*енди*^м*шин*, *кринди*^м*шин*, *кре*^м*нди*^м*ш ін*, *кринди*^м*ш ін*, *кре*^м*нда*^м*шин*, *кринда*^м*шин*, *кре*^м*ндо*^м*шин*, *кре*^м*мда*^м*шин*, *кре*^м*мди*^м*шин*, *кре*^м*мди*^м*ш ін*, *кринди*^м*ш ін*, *кре*^м*мдо*^м*шин*, *кре*^м*мди*^м*шин*, *кринди*^м*шин*, *кре*^м*нди*^м*шин*, *кринди*^м*ш ін*, *кранди*^м*ш ін*, *кранда*^м*шин*, *кри*^м*уди*^м*шин*.

Слово *крепдешин*, що з французької буквально означає ‘креп з Китаю’, утворено від іменників *креп* і назви країни *Chine* ‘Китай’, що походить від назви першої династії китайських імператорів *Chin* (ЕСУМ, III, с. 84). Слово є літературною нормою (СУМ, IV, с. 335). У досліджуваному мовному ареалі назва вживається також в описових словосполученнях, де атрибутиви вказують на матеріал виготовлення *плат*[’]*а кринди*^м*шинове*, *хустка кре*^м*мди*^м*ш інова*.

Для атласистої з лицьового боку бавовняної або шовкової тканини в говірках Східного Поділля фіксуємо назву *са*[’]*тин* (*са*[’]*тін*), запозичену з французької мови, можливо, через німецьке посередництво, фр. *satin* виводять від арабського *zaitūnī*, що означає «з Дзяодуня (китайського міста)» (ЕСУМ, V, с. 183). Лексема *са*[’]*тин* є нормою літературної мови (СУМ, IX, с. 61).

Лексема *ки*[’]*тайка*, що вживалася на позначення шовкової або бавовняної тканини, привезеної з Китаю, – похідне утворення від назви країни Китай (ЕСУМ, II, с. 439), повністю втратила своє первісне значення і в сучасних східноподільських говірках позначає семи ‘коротка жіноча безрукавка’, ‘короткий легкий жіночий одяг’, ‘хустка з китицями’, ‘шарф із китичками’, ‘пояс, скручений із різнокольорових ниток’, ‘пояс із китицями’, ‘довгий широкий пояс’, ‘жмуток ниток, зв’язаних з одного кінця до купи, що є оздобою чого-небудь’, ‘торочки, зв’язані з одного

кінця докупи'. Крім того, лексема *ки'тайка* зазнає лексичної атракції і позначає гроно винограду. «Словник української мови» реєструє це слово зі значенням 'первісно – густа, переважно синя шовкова тканина, яку завозили з Китаю, потім – бавовняна тканина, яку виробляли в Росії' (СУМ, IV, с. 155).

Отже, зафіксовані найменування одягу, утворені від власних назв, у говірках Східного Поділля представляють відантропонімні, відетнонімні та відтопонімні назви. Переважають відантропонімні, які в східнополіських говірках репрезентовані назвами, похідними від прізвищ відомих людей: *макінтош, бекеша, галіфе, реглан, будьонівка*; від прізвиськ: *френч*; від імен: *грація, панталони, батісточка*. Відетнонімні представлені назвами, похідними від назв міст: *балонія, блуза, шаль, муслінка, бостон, сатин*; від назв країн: *панама, кашемір, крепдешин, китайка*. Відтопонімні репрезентовані назвами, похідними від назви острова і річки: *джерсі, кубанка*.

Серед досліджуваних найменувань є багато слів, які позначають назви тканин. Лексичне значення яких походить від назви міста чи країни, де вперше було вироблено той чи той вид тканини. Назви тканин спричинили появу однослівних і двослівних найменувань виробів із цих тканин.

Запозичені слова, утворені від власних назв, зафіксовані в досліджуваних говірках, характерні для літературної мови та діалектів, внесені до реєстру «Словника української мови», крім (*джерсі, балонія*). Деякі слова мають вузьколокальний характер (*балонія, бекеша, джерсі*). Окремі номени відзначаються великою кількістю фонетичних варіантів (*крепдешин* (21), *кашемір* (6), *галіфе* (6)).

У досліджуваних говірках чимало найменувань одягу, утворених від власних назв, вийшли або виходять з ужитку й існують тільки в мовленні людей старшого віку.

УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ

ЕСУМ – Етимологічний словник української мови : в 7 т. / редкол. О. С. Мельничук (гол. ред.) та ін. – К. : Наук. думка, 1982 – 2012. – Т. 1–6.

СІС – Словник іншомовних слів / уклад. : С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута. – К. : Наук. думка, 2000. – 684 с.

ССРЛЯ – Словарь современного русского литературного языка. – М. ; Л. : Изд-во АН СССР, 1950–1965. – Т. 1–17.

СУМ – Словник української мови : в 11-ти т. / за заг. ред. І. К. Білодіда. – К. : Наук. думка, 1970–1980. – Т. 1–11.

Фасмер – Фасмер М. Этимологический словарь русского языка : в 4 т. / пер. с нем. и доп. О. Н. Трубачева ; под ред. и с предисл. Б. А. Ларина. – 2-е изд., стереотип. – М. : Прогресс, 1986–1987. – Т. 1–4.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Анисимова, Л. Г. Назви верхнього одягу у поліських, волинських та подільських говірках / Л. Г. Анисимова // Дослідження з української діалектології. – К., 1991. – С. 126–140.
2. Бабий, Ф. И. Бытовая лексика говорів середнього басейна Горини (названня одягу, обуття і головних уборів) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.02 / Бабий Федор Йосифович. – Ужгород, 1985. – 228 с.
3. Березовська, Г. Г. Східноподільські говірки в контексті подільського говору / Ганна Березовська // Філологічний вісник Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини : збірник наукових праць / відп. ред. Г. І. Мартинова. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2012. – Вип. 3. – С. 8–14.
4. Гримашевич, Г. І. Номінація одягу та взуття в середньополіському діалекті : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Гримашевич Галина Іванівна. – К., 2003. – 532 арк. : іл.
5. Дерке, М. Ж. Назви одягу в угорських говорах Закарпаття : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.09 / Дерке Магдаліна Жигмондівна. – Ужгород, 2002. – 184 с.
6. Матейко, К. І. Український народний одяг: Етнографічний словник / К. І. Матейко. – К. : Наук. думка, 1996. – 195 с.
7. Матейко, К. І. Український народний одяг / К. І. Матейко. – К. : Наук. думка, 1977. – 222 с.
8. Миронова, Г. М. Назви одягу від давнини до сучасності / Г. М. Миронова // Культура слова : респ. міжв. збірник. – Вип. 14. – К., 1978. – С. 54–60.
9. Пашкова, Н. І. Назви одягу в українських говорах Карпат (структурно-семантична, генетична та ареальна характеристика) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / Н. І. Пашкова. – К., 2000. – 19 с.
10. Шевченко, Є. І. Українська народна тканина / Є. І. Шевченко / відп. ред. П. Ю. Гриценко. – К. : Артания, 1999. – 416 с. : іл.
11. Щербина, Т. В. Середньонадніпрянсько-степове діалектне порубіжжя у світлі ізоглос : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Щербина Тетяна Василівна. – К., 2003. – 341 с.

Стаття надійшла 01.10.2016 року

УДК 81'373.21

Ірина Гонца, Ольга Молодичук
(Умань, Україна)
e-mail: vitek161278@i.ua

ДО ПИТАННЯ ОНОМАСТИЧНОЇ МЕТОНІМІЗАЦІЇ ГЕОГРАФІЧНИХ НОМЕНКЛАТУРНИХ ТЕРМІНІВ В ОЙКОНІМІЇ ЧЕРКАЩИНИ

У статті проаналізовано творення назв населених пунктів Черкащини з точки зору семантики твірної основи та мотиваційних відношень. Особливу увагу